

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519202232
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2519202232.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Ľuboslava Vanková a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov - matka: N. I., občianka SR, pobytom H. XXXX/XX, N. a otec: C. I., občan SR, pobytom N. N. XXXX/XXX, N., zastúpený: JUDr. Barbora Volárová, advokátka so sídlom Kukučínova 11, Piešťany, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/138/2019-26 zo dňa 8. októbra 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zmenu styku matky s maloletým synom. Súd prvej inštancie po citovaní § 2, § 366 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a § 330 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) uznesenie vecne odôvodnil tým, že zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 04.10.2019 vyplynulo, že matka uviedla, že za maloletým chodí každý deň do školy, aby s ním strávila aspoň nejaký čas, maloletého sa pýta, či s ňou chce odísť, avšak maloletý toto odmieta, matka sa vyjadrila, že maloletý sa s ňou niekedy baví, inokedy ju posielala preč, nikdy na neho nenalieha, pričom otec potvrdil, že matka za maloletým chodí denne do školy, jemu to však nevadí, mimo školy sa však s maloletým matka nestretáva. Ďalej zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že z dôvodu neprimeraného správania maloletého v prítomnosti matky a problémovej komunikácie rodičov bol dňa 31.7.2019 vypracovaný plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi, ktorého cieľom je zlepšenie a stabilizácia rodinného prostredia a zlepšenie psychického stavu maloletého, s rodinou pracujú, na základe ich odporúčania je plánovaná spolupráca rodičov s RPPS, matka maloletého už jedno stretnutie s psychológom absolvovala, otec prisľúbil, že sa v najbližších dňoch na referát objedná. Pri rozhodovaní súdu vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritným hľadiskom záujem maloletého dieťaťa. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. Je potrebné zdôrazniť, že pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu, pričom súd poukazuje na obsah spisu, ako i vyššie uvedené skutočnosti, obsah správy kolízneho opatrovníka, z ktorej o. i. vyplýva, že s rodinou sa už pracuje a na základe ich odporúčania je plánovaná spolupráca rodičov s RPPS, pričom matka už jedno stretnutie s psychológom absolvovala, nezistil žiadne také skutočnosti ani okolnosti, ktoré by za daného stavu odôvodňovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého K. prostredníctvom právnej zástupkyne. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) CSP s tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že súd sa vôbec

nevysporiadal s dôvodmi jeho návrhu, len bez ďalšieho prevzal správu a odporúčanie kolízneho opatrovníka. Jeho odporúčanie pritom vychádza výhradne z toho, že matka v rámci nimi odporúčanej spolupráce rodičov navštívila tamojší referát psychológa a on zatiaľ nie. Preto návrh odporúča zamietnuť. To je jediný dôvod zamietnutia návrhu, čo považuje za nedostatočné a nedôvodné. Súd ani kolízny opatrovník sa vôbec nezaoberali tým, že maloletý sa odmieta stretávať s matkou, má z nej stres, prístupom matky k dieťaťu a tým, aký bude mať dopad vynútený styk na maloletého, jeho psychiku a napokon aj na jeho vzťah s matkou. V odôvodnení súd cituje správu opatrovníka, že z dôvodu „neprimeraného správania“ maloletého v prítomnosti matky a problémovej komunikácie rodičov bol kolíznym opatrovníkom vypracovaný plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi. Avšak to „neprimerané správanie“ maloletého bolo len následkom absolútne nevhodného a neprimeraného správania matky, ktorá ako dospelá osoba a matka by mala v súlade so záujmami maloletého prioritne konať empaticky, nie dieťa vedome vystaviť veľkému stresu, ktorý v jeho veku nie je schopné zvládnuť, a ešte z neprimeraného správania obviňovať dieťa. Jeho správanie bolo primerané situácii, do ktorej ho matka vedome dostala.

3. Považuje za nutné opätovne zdôrazniť, že k narušeniu stretávania syna s matkou nedošlo z dôvodov na jeho strane, ale neadekvátnym a neštandardným postupom matky dňa 23.07.2019. Matka vyvolala u syna silnú panickú reakciu, zavolała na našho RZP, neskôr aj políciu, nezvládla ho, ale viní z odmietania maloletého jeho. Na odporúčenie lekára RZP a kolízneho opatrovníka s maloletým K. navštívila dňa 14.10.2019 detskú psychiatričku v Trnave MUDr. N., o čom súdu predkladá potvrdenie. Lekárka skonštatovala, že u syna došlo k panickej poruche a ťažkému stresu, ktorý vyvolala matka tým, že ho vo svojom byte zamkla a vedome prerušila kontakt s otcom (vypnutie telefónu), čím porušila rodičmi dohodnuté podmienky stretávania. Psychiatrička povedala, že synova reakcia bola logická a pochopiteľná s ohľadom na vyvolaný stres a môže sa znova pod tlakom opakovať. On u syna nikdy takúto hysterickú reakciu nezažil. Hoci matka sama spôsobila súčasný stav, nesnaží sa o nápravu cestou dohody či zmiery, obviňuje ho a zneužíva to voči nemu, keď podala na neho trestné oznámenie, návrh na výkon rozhodnutia (hoci problém nebol v tom, že by syna na styk s ňou nepripravil, do júla 2019 tak vždy urobil, keď sa mal s matkou stretnúť), ako aj návrh na zmenu úpravy starostlivosti, hoci je zrejme, že matka sama syna nedokáže zvládnuť ani na hodinu, nieto ešte na dlhšie obdobie. Prítom v čase, keď matka tieto návrhy podávala (august 2019) synovi ani raz nezavolała, nereagovala, keď jej posielal fotky z dovolenky, ani si po syna neprišla. Matka postupuje cestou súdneho (u otca) či násilného (u syna) nútenia syna k styku, čím však spôsobuje ešte väčšie problémy.

4. Toto všetko akoby kolízny opatrovník a súd nevidel, lebo: matka už bola u psychologičky na referáte UPSVaR a on zatiaľ nie. Spoluprácu neodmieta. Keď si chcel u psychologičky objednať termín, mala dovolenku, následne, keď jej volal, bola práceneschopná. Podotýka, že v minulom školskom roku spoločne s matkou a synom dobrovoľne absolvoval poradenstvo v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva v Piešťanoch. To skončilo plačom a odmietaním syna, obviňovaním ho z toho, že on je zodpovedný za synove objektívne zdravotné nedostatky (je predčasne narodený, má s tým spojené zdravotné ťažkosti, ktoré ho mierne obmedzujú) a školské problémy (žiadne významnejšie nemá, ale nik sa doteraz neobťažoval informovať sa na prospech a správanie syna v jeho škole).

5. Za profesionálne nepovažuje ani konanie pracovníčok UPSVaR, ktoré neprístupujú k obom rodičom rovnako. Dňa 14.10.2019 so synom doma čakal na ohlásenú návštevu pracovníčky UPSVaR o 14,00 hod., táto sa nedostavila, hoci ju predtým telefonicky kontaktoval a povedal, že na ňu doma čakajú a či príde. Keď sa so synom na druhý deň ráno dostavil na UPSVaR, čakala tam na nich prekvapivo matka (na čo syn nebol pripravený), ktorá spolu s tromi pracovníčkami vyvíjali na maloletého nátlak, že sa musí s matkou stretávať. Syn sa rozplakal, bol problém ho utíšiť, navyše sa v jeho prítomnosti o ňom dohadovali, čo nepovažuje za profesionálne a pre syna nijak prospešné. Tento prístup voči dieťaťu bol neprimerane nátlakový a invazívny. Výsledkom stretnutia bolo napokon presne to, čo žiadal návrhom na vydanie neodkladného opatrenia - stretnutie syna s matkou za jeho prítomnosti, keďže súčasná platná úprava je vzhľadom na prístup matky a reakcie syna preňho stresujúca a jej násilné vynucovanie sa môže skončiť úplným odmietnutím matky. Kolízny opatrovník navyše zľahčuje zdravotný stav matky, o ktorom nikto nič nevie, keďže matka doposiaľ nepredložila lekársku správu svojho ošetrojúceho psychiatra a situácia pred dvoma rokmi so synom sa môže zopakovať. Z dôvodov uvedených v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 09.09.2019 ako aj v tomto odvolaní žiada, aby odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a tiež konanie predchádzajúce jeho vydaniu a zmenil ho

tak, že dočasne obmedzí styk maloletého K. s matkou v zmysle jeho návrhu, prípadne tak, aby sa uskutočňoval za prítomnosti otca maloletého v rozsahu 4 - 6 hodín týždenne.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti neodkladným opatrením zúžiť súdom upravený styk matky s maloletým tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletým K., nar. XX.XX.XXXX, každý párny týždeň v utorok v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. a každý nepárny týždeň v sobotu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. za jeho prítomnosti, on je povinný maloletého na stretnutie s matkou riadne pripraviť a odovzdať ho v stanovenom čase pred hlavným vstupom do nákupného centra Aupark na ulici Nitrianska v Piešťanoch s tým, že matka je povinná maloletého mu po realizácii styku v stanovenom čase na tom istom mieste vrátiť.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia však predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy, pričom odvolací súd pripomína, že vzhľadom na zákonné lehoty, v ktorých treba o návrhu rozhodnúť, je vylúčené, aby súd vykonával plnohodnotné dokazovanie ako v konaní o návrhu vo veci samej (súd spravidla vychádza len z tvrdení a dôkazov tej strany, ktorá navrhuje jeho nariadenie).

10. Súd prvej inštancie správne posúdil danú situáciu keď uzavrel, že v uvedenom prípade nebola osvedčená potreba dočasnej úpravy styku matky s maloletým v zmysle návrhu otca. Odvolací súd sa stotožňuje s jeho záverom, že nezistil žiadne také skutočnosti ani okolnosti, ktoré by za daného stavu odôvodňovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia v zmysle podaného návrhu.

11. Otec v odvolacom konaní súdu predložil správu od MUDr. N., psychiatra zo dňa 14.10.2019, podľa ktorej u mal. K. bol stav po panickej reakcii na stres z uzamknutia v byte, prerušenia kontaktu s otcom, sit. v riešení. Akt. v popredí stav po panickej reakcii na ťažký stres, vyvolaný neštandardným postupom zo strany rodiča (matky), nedodržaním okolností návštevy, následne riešenie inštitúciami, prim. náhľad na problém.

12. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/325/2016-177 zo dňa 30.01.2019, ppl. 05.02.2019 bolo manželstvo rodičov mal. dieťaťa rozvedené, bola schválená rodičovská dohoda ohľadom práv a povinností k mal. dieťaťu tak, že mal. K. sa na čas po rozvode manželstva zveruje do osobnej starostlivosti otca, s tým, že obaja rodičia budú mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, matka sa zaväzuje prispievať na výživu mal. K. sumou 100 eur mesačne k rukám otca, bolo upravené stretávanie matky s dieťaťom na základe dohody rodičov. Ďalej bolo zistené, že na Okresnom súde v Piešťanoch prebieha pod sp. zn. 13P/129/2019 konanie o zmenu zverenia na základe návrhu matky dieťaťa, doručeného súdu dňa 26.08.2019, predmetné konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené a pod sp. zn. 9P/122/2019 konanie o výchovné opatrenie na základe návrhu matky dieťaťa, doručeného súdu dňa 29.07.2019, predmetné konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené.

13. Podľa správy z diagnostického vyšetrenia, Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Piešťanoch zo dňa 13.8.2019, ktorá bola súčasťou návrhu matky na zmenu výchovného prostredia maloletého vyplynulo, že dieťa žije v problematickom, konfliktnom výchovnom prostredí, oboch rodičov prezentuje pozitívne, pri hodnotení matky dlhšia latencia odpovedí, susp. konflikt lojality. Kognitívny aj emocionálny vývin dieťaťa je výrazne poznačený stresom v dôsledku disharmonického, hostilného výchovného prostredia, vzťahom a komunikáciou rodičov. Susp. porucha vzťahovej väzby, konflikt lojality voči rodičom, traumatický stres, ktorý stále trvá. Ďalej zo správy vyplýva, že pre zdravý vývin potrebuje dieťa bezpečné, pokojné výchovné prostredie, bez negatívnych hodnotení správania, diagnózy a konania druhého rodiča. Devalvácia a násilie voči jednému z rodičov (verbálne znehodnocovanie, zhadzovanie, napádanie, fyzické útoky) je považované za násilie páchané na dieťaťi, spôsobujúce traumu s dlhodobými následkami v oblasti duševného aj fyzického zdravia.

14. Predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie nároku, v tomto prípade bolo povinnosťou otca osvedčiť nárok na zúženie rozsahu styku matky so synom, pričom otec svoj nárok odvodzuje odmietavým postojom maloletého k stretávaniu sa s matkou a jeho psychickému stavu, ktorý vyvolala udalosť, ktorá sa udiala pri styku matky so synom dňa 23.7.2019. Na rozhodnutie o neodkladnom opatrení je súd limitovaný krátkou lehotou a nemá priestor na vykonávanie dôkazov. Je však nutné konštatovať, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené, o čom okrem iného napokon svedčí a vyššie uvedená správa. Podľa tvrdenia matky v návrhu na zmenu výchovného prostredia už pred udalosťou zo dňa 23.7.2019, jej otec maloletého znemožňoval styk s maloletým, pričom pred maloletým ju uráža a dehonestuje, vedie ho k tomu, aby styk s ňou odmietal. Každý z rodičov opisoval udalosť zo dňa 23.7.2009 svojím spôsobom, avšak je nutné uviesť, že maloletý má rád oboch rodičov, a obaja by sa mali snažiť, aby dieťa preživalo chvíle so svojimi rodičmi bez akýchkoľvek stresov a traum. Podľa správy z diagnostického vyšetrenia z 13.8.2019, kam prišli obaja rodičia s maloletým, títo vytvorili v čakárni pred svojim dieťaťom aj inými rodičmi a deťmi hostilnu, konfrontačnú atmosféru, otec verejne devalvoval matku a jej správanie. Je dôležité, aby sa rodičia naučili spolu komunikovať a pozitívne vplývali na dieťa, pričom ak je dieťa zverené otcovi, na ktorého je zvyknuté, mali by sa snažiť obaja rodičia, aby mal. K. nemal odmietavý postoj k matke a na stretnutia bol pripravený. Je dôležité si uvedomiť, že stres u dieťaťa môže vyplývať aj z konfliktného vzťahu rodičov, avšak hlbšiu príčinu je možné zistiť iba riadnym dokazovaním. Z dôvodu vážneho narušenia vzťahov medzi rodičmi, styk matky so synom za prítomnosti otca ako navrhoval otec aktuálne nie je vhodný, navyše zo správy kolízneho opatrovníka tiež vyplýva, že matka si styk nasilu nevyucuje.

15. Nie je možné prisvedčiť námietke otca, že jediným dôvodom zamietnutia návrhu bola jeho absencia na referáte u psychológa. Súdom bolo zistené, že z dôvodu neprimeraného správania maloletého v prítomnosti matky a problémovej komunikácie rodičov bol dňa 31.7.2019 vypracovaný plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi, ktorého cieľom je zlepšenie a stabilizácia rodinného prostredia a zlepšenie psychického stavu maloletého, s rodinou pracujú, na základe ich odporúčania je plánovaná spolupráca rodičov s RPPS. Za tejto situácie aj odvolací súd má za to, že otec neosvedčil svoje tvrdenia rozhodnúť neodkladným opatrením o potrebe zúženia styku matky s maloletým. Vo veci za účelom zlepšenie a stabilizácia rodinného prostredia a zlepšenie psychického stavu maloletého koná RPPS a neboli nezistené žiadne také skutočnosti ani okolnosti, ktoré by za daného stavu odôvodňovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca, ako uviedol súd prvej inštancie.

16. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi; ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods.1 CSP). Prvoradou a základnou úlohou súdu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia týkajúceho sa starostlivosti o maloletých je poskytnutie provizórnej ochrany oprávneným záujmom maloletého dieťaťa v rámci zákonom stanovených procesných lehôt zabezpečujúcich rýchly zásah do pomerov účastníkov. Ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa musí byť vždy uprednostnená pred osobnými záujmami rodičov, prípadne iných osôb a v odôvodnených prípadoch vykonaná aj v rozpore s ich vôľou. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má teda slúžiť k ochrane práv dieťaťa v takých situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené a úprava pomerov už neznesie odklad (do doby kým nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine vo veci samej) a o takýto prípad tu nešlo.

17. Z uvedených dôvodov súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil s použitím § 387 ods. 1 CSP.

18. Senát odvolacieho súdu prijal toto uznesenie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).